GMINA GŁUSZYCA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, Gmina Głuszyca

(sporządzanego na podstawie uchwały nr V/39/2024 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 30 września 2024 r. oraz uchwały nr XII/79/2025 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 25 lutego 2025 r.)

Świdnica, wrzesień 2026 r.

Autor opracowania: Marta Śliwińska

mgr inż. Marta Śliwińska
uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty Nr Ż-420

SPIS TREŚCI

1. Cel i zakres opracowania
2. Podstawy sporządzenia prognozy
    2.1. Podstawa prawna
    2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy
3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami
4. Metoda sporządzenia prognozy
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu
6. Charakterystyka i ocena poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego
    6.1. Położenie i rzeźba terenu i budowa geologiczna
    6.2. Gleby
    6.3. Wody powierzchniowe i podziemne
    6.4. Klimat i warunki bioklimatyczne
    6.5. Ocena czystości powietrza
    6.6. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe
    6.7. Poważne awarie i zagrożenia naturalne
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu
8. Ustalenia projektu planu
9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach
10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska
    10.1. Obszary Natura 2000
    10.2. Różnorodność biologiczna
    10.3. Ludzie
    10.4. Awifauna i wpływ ustaleń planu na ptaki w kontekście inwentaryzacji przyrodniczej
    10.5. Rośliny
    10.6. Woda i powierzchnia ziemi
    10.7. Krajobraz
    10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)
    10.9. Zasoby naturalne
    10.10. Zabytki i dobra materialne
    10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii
    10.12. Zasięg oddziaływania
    10.13. Podsumowanie
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Załączniki:
1. Oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy.

1. Cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670). Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest identyfikacja oraz ocena skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i życie ludzi, które mogą powstać w wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz próba określenia rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania, a w miarę potrzeb i możliwości przedstawienia rozwiązań alternatywnych do tych, zawartych w projekcie planu. Analiza ewentualnych przekształceń środowiska prowadzona równolegle z pracami planistycznymi, wpływa na ostateczny zapis ustaleń planu.

Niniejszą prognozę sporządzono na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, Gmina Głuszyca, do realizacji którego przystąpiono na podstawie uchwały nr V/39/2024 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 30 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu oraz uchwały nr XII/79/2025 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/39/2024 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 30 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, Gmina Głuszyca.

Teren, którego dotyczy plan położony jest we wschodniej części wsi Grzmiąca na stryku z granicami miasta Głuszycy. Obecnie jest to w części teren łąk i zakrzewień o wykształconych cechach półnaturalnych, a w części teren po byłej ciepłowni. Obszar ograniczony jest od północy, południa i zachodu terenami łąk i pastwisk, od zachodu linią kolejową. Powierzchnia opracowania wynosi ok. 6 ha.

Obszar opracowania charakteryzuje się wyraźnym, wewnętrznym zróżnicowaniem pod względem antropogenicznym. Część północna (ok. 2 ha), obejmująca teren dawnej elektrociepłowni i składu drewna, stanowi grunt silnie przekształcony, o niskich walorach ekologicznych. Część południowa zachowała charakter otwarty. Plan zagospodarowania przestrzennego uwzględnia to zróżnicowanie, kierując najbardziej intensywną zabudowę (1MN-MW) wyłącznie na tereny uprzednio zurbanizowane, co pozwala na ochronę integralności otaczających przestrzeni przyrodniczych.

Dla omawianego terenu nie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zatem w celu ustalenia przeznaczenia terenu oraz zasad jego zagospodarowania niezbędnym jest sporządzenie planu. Głównym założeniem jest wprowadzenie na omawianym terenie zabudowy mieszkaniowo – usługowej wraz z niezbędnym układem komunikacyjnym.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez:

1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 30 sierpnia 2021 r., znak WSI.411.376.2024.AP.
2) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu pismem z dnia 21 listopada 2024 r., znak ZNS/9022.5.16.2024.SM.

2. Podstawy sporządzenia prognozy

2.1. Podstawa prawna

1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670),
2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647.),
3) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478),
4) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960),
5) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82 ze zm.),
6) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
7) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.),
8) wybrane rozporządzenia wykonawcze do ww. ustaw.

2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1) Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2017 rok (zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska),
2) Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2017 (opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska),
3) Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2015 (opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu)
4) Mapy glebowo – rolnicze,
5) Program ochrony środowiska dla powiatu wałbrzyskiego na lata 2014 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2021;
6) Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Głuszyca, Kurpiewski A., Pietrzykowska K. , Czcińska – Wydra M. Nieśmiała K., Decybel, Jelenia Góra 2011r.
7) Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Głuszyca, Decybel, Jelenia Góra 2011 r. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego;
8) Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru działek o nr. ewidencyjnych: 76/1, 76/2, 79, 306/2, 438 i 440 obręb Grzmiąca, gmina Głuszyca – Obszar Wiejski, powiat wałbrzyski, województwo dolnośląskie sporządzona przez: dr Sławomira Janyszek, firma EKO-TECH Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Armii Krajowej 27/3, 58-100 Świdnica;
9) Inwentaryzacja przyrodnicza dla obszaru położonego w rejonie ulicy Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca (gmina Głuszyca) sporządzona w lipcu 2026 roku przez zespół autorów firmy Globprint Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu.

3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami

Projektowany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi dokumentami i opracowaniami:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Głuszyca, zatwierdzonym uchwałą nr XLIV/302/2017 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 28 listopada 2017 r. ze zm.
2) Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miasta Głuszyca zatwierdzony uchwałą nr XVI/77/2011 z dnia 28 października 2011r. opublikowany w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 28.10.2011 r. nr 284, poz. 5281 z późn. zm.
3) Uchwała nr V/39/2024 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 30 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu oraz XII/79/2025 Rady Miejskiej w Głuszycy z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/39/2024 Rady

Miejskiej w Głuszycy z dnia 30 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, Gmina Głuszyca.

4) Mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego.

4. Metoda sporządzenia prognozy

W opracowaniu prognozy, na podstawie dostępnych informacji dotyczących obszarów objętych projektem planu i terenów pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie, dokonano analizy istniejącego stanu środowiska i ewentualnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem realizacji ustaleń planu. Posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie potencjalnie mogą wynikać z realizacji ustaleń planu. Wykorzystano metodę prostego prognozowania opartą na analogii do oddziaływań już zrealizowanych podobnych inwestycji. Ocenę przeprowadzono dla jednego wariantu ustaleń planistycznych.

Przeanalizowano i oceniono skutki dla środowiska, które wynikają z:

- przeznaczenia terenu na określony rodzaj użytkowania,
- określenia warunków zagospodarowania tego obszaru.

Ocenie poddano te elementy środowiska, na które ustalenia planu mogą mieć wpływ tj.: powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, powietrze, środowisko kulturowe, zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanych dokumentów

Z uwagi na lokalizację inwestycji w granicach obszarów Natura 2000, ustala się system stałego monitorowania skutków realizacji planu. Burmistrz Głuszycy będzie prowadził coroczną analizę stopnia zabudowy i utraty powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do zinwentaryzowanych płatów siedliska 6510, wykorzystując wskaźniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać również w ramach oceny aktualności studium i planów, sporządzaną przez Burmistrza Głuszycy. Obowiązek sporządzenia oceny opartej na analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynika z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokonując oceny aktualności w/w dokumentów należałoby zwrócić szczególną uwagę m.in. na realizację planów w zakresie zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie oraz ustalonych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego objętych opracowaniem, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego

6.1. Położenie geograficzne, rzeźba terenu, budowa geologiczna

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski wg Jerzego Kondrackiego obszar Gminy Głuszyca należy do:

- prowincji Masyw Czeski,
- podprowincji Sudety i Przedgórze Sudeckie,
- makroregionu Sudety Środkowe,
- mezoregionu Obniżenie Noworudzkie, Góry Kamienne, Góry Sowie.

Obecna rzeźba Sudetów ukształtowana została przez trzeciorzędowe ruchy tektoniczne, ale ich budowa wewnętrzna wykazuje związek ze strukturami waryscyjskimi Eropy. Na obszarze bloku dolnośląskiego można wyróżnić dwa główne piętra strukturalne Starsze – zbudowane przez skały przeobrażone epi-, mezo- i katametamorficzne oraz skały intruzyjne. Młodsze – składające się ze skał osadowych leżących na skałach starszego piętra.

Gmina Głuszyca znajduje się na obszarze struktur geologicznych w Sudetach Środkowych: kry sowiogórskiej i depresji śródsudeckiej.

6.2. Gleby

Wg mapy glebowo-rolniczej (stan na 2010 r.) w obszarach objętych opracowaniem gleby skalsyfikowane są jako: gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne, kompleks zbożowy górski.

6.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Głuszyca leży w dorzeczu Odry, w jej lewobrzeżnym dopływie Bystrzycy, do której uchodzą lewobrzeżne Otłuczyna, Złota Woda, Rybna oraz prawobrzeżne Potok Marcowy Duży i Kłobia.

Zasoby wód podziemnych obszaru gminy są ubogie, co jest wynikiem budowy geologicznej obszaru. Do najbardziej zasobnych utworów należy zaliczyć osady czwartorzędowe współczesnych dolin rzecznych, osady dolin kopalnych oraz poziomy żwirów i piasków wodnolodowcowych. Strefa wodonośna związana jest głównie z wodami szczelinowymi pośród skał krystalicznych oraz wodami szczelinowo i porowo szczelinowymi w utworach osadowych. Skały masywu krystalicznego Gór Sowich są słabo przepuszczalne i charakteryzują się niską pojemnością wodną, co na terenie gminy powoduje płytki obieg wód, związany z utworami rumoszowymi na stokach oraz płytkimi strefami akumulacji rzecznej w dolinach. Warunki hydrologiczne są dodatkowo skomplikowane przez wyrobiska, których eksploatacja prowadzi do odwodnienia górotworu i powstawania rozległych lejów depresji.

W 2017 roku WIOŚ we Wrocławiu na terenie województwa dolnośląskiego prowadził badania jakości wód podziemnych w 51 punktach pomiarowych. Realizowano monitoring operacyjny wód podziemnych, zagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. W 29 punktach pomiarowych badania prowadził PIG PIB w Warszawie, w ramach monitoringu operacyjnego wód podziemnych.

Ocena wyników badań monitoringu operacyjnego WIOŚ we Wrocławiu w I półroczu 2017 roku wg podziału na jednolite części wód podziemnych wykazała, że 86% sumy punktów pomiarowych badanych wód zaliczono do wód reprezentujących dobry stan chemiczny, w II półroczu 2017 – 84%. Do wskaźników decydujących o jakości wody zaliczono: żelazo, mangan, temperaturę wody, azotany, wapń, nikiel, odczyn, amoniak, fosforany, wodorowęglany, potas, siarczany, sód, bor i węgiel organiczny.

Mogą tu powstawać zagrożenia zanieczyszczeniami dla zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, pochodzącymi z działalności wydobywczej, rolniczej czy gospodarstw domowych (detergenty, pestycydy, metale ciężkie, azotany, skażenia bakteriologiczne).

6.4. Klimat i warunki bioklimatyczne

Gmina Głuszyca zgodnie z regionalizacją klimatyczną Schmucka należy do regionu wałbrzyskiego, który obejmuje Góry Wałbrzyskie i Kamienne oraz Góry Sowie. Jest to region podgórski i górski o dużym zróżnicowaniu warunków bioklimatycznych i silnej bodźcowości. Warunki klimatyczne cechują się dużą zmiennością i zróżnicowaniem, dużą ilością wiatrów i opadów, inwersjami termicznymi oraz słabym nasłonecznieniem den dolin rzecznych i ich północnych zboczy.

Średnie temperatury oscylują na poziomie ok. 7 C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najzimniejszym styczeń. Okres wegetacyjny trwa ok. 210 dni. Maksimum opadów przypada na miesiące czerwiec i lipiec, minimum na grudzień. Średnia ilość opadów rocznych jest rzędu 700–900 mm. Najbardziej słonecznym miesiącem letnim jest lipiec, zimowym styczeń. Trwałość pokrywy śnieżnej wynosi ok. 80 dni. Przeważają wiatry zachodnie i południowo – zachodnie, ich naj większe nasilenie występuje w okresie jesiennym. Terenami szczególnie silnie nawietrzanymi są grzbiety spłaszczeń i wierzchowin.

6.5. Ocena czystości powietrza

Jakość powietrza kształtowana jest przede wszystkim poprzez: charakter dominującego na danym obszarze przemysłu i odległości od głównych emitorów, poziom emisji z sektora bytowo-komunalnego, układ komunikacyjny i natężenie ruchu samochodowego, położenie geograficzne i warunki meteorologiczne.

Co do zasady ocena poziomów substancji w powietrzu sporządzana jest na podstawie pomiarów prowadzonych w wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza, bazującej na automatycznych i manualnych metodach oznaczania stężeń zanieczyszczeń. Pomiary w stacjach stałych wykonywane są w sposób ciągły. Uzupełnieniem ciągłych pomiarów wykonywanych w stałych punktach pomiarowych są automatyczne stacje mobilne, dzięki którym możliwe jest określenie poziomu zanieczyszczenia powietrza w strefach, w których nie ma stacji stałych.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na: ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje: benzen (C_6H_6), dwutlenek azotu (NO_2), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla (CO), ozon (O_3), pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2.5, ołów (Pb) w pyle PM10, arsen (As) w pyle PM10, nikiel (Ni) w pyl PM10, kadm (Cd) w pyle PM10, benzo(a)piren (BaP) w pyle PM10. Do zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod katem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin zalicza się: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3). Przy czym w przypadku działań mających na celu ochronę zdrowia ludzi, szczególnej uwadze poddano obszary zamieszkałe, zwłaszcza o dużej gęstości zaludnienia, z wyłączeniem: terenów zakładów pracy, miejsc, do których obowiązuje zakaz wstępu, jezdni dróg i pasów rozdzielczych dróg, z wyjątkiem sytuacji, w której piesi mają dostęp do pasa rozdzielczego. Standardy ustanowione w celu ochrony roślin przyjmowano dla całego kraju z wyłączeniem w/w miejsc oraz miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. i aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 250 tys. – punkty poboru próbek do oceny znajdują się na obszarach niezabudowanych w odległości ponad 20 km od aglomeracji, ponad 5 km od innych obszarów zabudowanych, ponad 5 km od autostrad lub głównych dróg o natężeniu ruchu przekraczającym 50 tys. samochodów dziennie, ponad 5 km od instalacji przemysłowych, są reprezentatywne dla obszaru o pow. co najmniej 1000 km^2.

Diagnoza istniejącego stanu w zakresie jakości powietrza na terenie stref województwa dolnoś1ąskiego wskazuje, że w 2017 r., występował wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym (PM10, PM2,5) oraz benzo(a)piranem i ozonem. Powodem występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Według kryteriów dla ochrony roślin w 2017 r. stwierdzono ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenie ozonu w dolnej warstwie atmosfery warunkują dwa czynniki: naturalne tworzenie ozonu pod wpływem promieniowania słonecznego oraz wtórne reakcje zachodzące w powietrzu z uczestnictwem tzw. prekursorów ozonu, głównie tlenków azotu i lotnych związków organicznych, pod wpływem promieniowania słonecznego.

O jakości powietrza atmosferycznego w województwie na terenach pozamiejskich obok wpływów lokalnych decydują oddziaływania regionalne i ponadregionalne (napływ zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych na terenie kraju i poza granicami). Jakość powietrza jest zdecydowanie tu wyższa niż w obszarach zurbanizowanych, gdzie funkcjonuje część stacji pomiarowych.

Klasyfikacje strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych pod katem ochrony zdrowia ludzi i pod kątem ochrony roślin:

Tabela nr 1

Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi (stan na 2017 r.)											
SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	O_3/1	PM10	PM2.5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
A	A	A	A	C	C	A	A	C	A	A	C

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

Tabela nr 2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (stan na 2014 r.)		
SO_2	NO_X	O_3/1
A	A	A

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

6.6. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe

Obszar opracowania obejmuje mozaikę terenów o zróżnicowanym stopniu przekształcenia antropogenicznego. W centralnej części występują tereny dawnej ciepłowni, obecnie wykorzystywane jako tartak, wraz z terenami utwardzonymi oraz zbiorowiskami ruderalnymi i ugorowymi. Na obrzeżach obszaru występują zadrzewienia i zakrzewienia o charakterze sukcesyjnym, a w części południowej i południowo-zachodniej – zbiorowiska trawiaste, murawy oraz fragmenty zbiorowisk łąkowo-pastwiskowych. W północnej i południowej części obszaru występują ponadto wilgotne obniżenia terenu, w których rozwijają się zbiorowiska wilgotnych ziołorośli i szuwarów.

Zgodnie z wynikami aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej z 2026 r. w granicach obszaru opracowania nie stwierdzono płatów roślinności spełniających kryteria siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w ramach Dyrektywy Siedliskowej. W szczególności nie potwierdzono występowania w granicach obszaru płatów siedliska 6510 ani 6520.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru, przede wszystkim po stronie północnej i zachodniej, występują natomiast rozległe kompleksy górskich łąk świeżych reprezentowane przez zbiorowisko Agrostis capillaris-Festuca rubra, kwalifikowane w aktualnej inwentaryzacji jako siedlisko 6520 „Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie". Siedlisko to stanowi przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne".

Na obszarze opracowania stwierdzono ponadto występowanie zadrzewień i zakrzewień, które mają znaczenie jako elementy struktury krajobrazu oraz siedliska licznych gatunków ptaków. Szczególne znaczenie mają skupienia krzewów na obrzeżach obszaru, w których stwierdzono dwa terytoria lęgowe gąsiorka Lanius collurio.

Obszar opracowania znajduje się w granicach obszarów Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne" oraz PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie".

6.7. Wartości krajobrazu kulturowego

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.) krajobraz kulturowy to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka (art. 3 pkt 14). Ustawa ta daje legitymację miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego do ustalania stref konserwatorskich zróżnicowanych zarówno pod względem przedmiotu jak i sposobu ochrony oraz zakazów i nakazów mających na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zabytków. Dla planowania przestrzennego istotna jest ta część problematyki ochrony i opieki nad zabytkami, którą można normować w decyzjach zezwoleń na budowę oraz innych, które mają wpływ na kompozycję i formy gospodarowania przestrzenią.

W obszarze opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie nie występują chronione obiekty kulturowe.

6.8. Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Do tzw. „nadzwyczajnych zagrożeń" występujących w środowisku, charakteryzujących się nagłym przebiegiem, zaliczyć należy:

- klęski o charakterze naturalnym: powodzie, huragany, trzęsienia ziemi,
- katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

Na obszarze objętym opracowaniem i terenach przyległych nie ma zlokalizowanych obiektów przemysłowych, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych kwalifikujące je jako obiekty o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Poważne awarie na analizowanym obszarze mogą występować jedynie na drogowych i kolejowych szlakach komunikacyjnych podczas zdarzeń i katastrof komunikacyjnych z udziałem substancji niebezpiecznych.

Powodziami zagrożone są przede wszystkim doliny rzek. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, teren opracowania nie należy do obszarów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego

W przypadku braku realizacji postanowień opracowywanego projektu planu, tj. pozostawienia terenu w dotychczasowym użytkowaniu i braku inwestowania, nie należy oczekiwać istotnych zmian w stanie środowiska.
Dotychczasowe przeznaczenie i wykorzystanie terenów przedstawiono w tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Przeznaczenie terenu wg obowiązującego mpzp	**Aktualne zagospodarowanie**	**Przeznaczenie/wykorzystanie terenów sąsiadujących**
W niewielkim fragmencie tereny Z – zieleń nie urządzona. Dla pozostałej części brak ustaleń planu.	– tereny nieczynnej ciepłowni w części zabudowane, – tereny utwardzone, – tereny łąk i nieużytków	Tereny zabudowane budynkami mieszkalnymi, budynkami magazynowymi w części nieczynnymi, tereny użytkowane rolniczo oraz drogi

Brak realizacji zapisów projektu planu i dotychczasowe wykorzystywanie terenów nie wpłynie na obecne wielkości emisji pyłów i gazów z indywidualnych gospodarstw, emisji przemysłowych oraz emisji gazów związanych z komunikacją, a także na emisję zanieczyszczeń i produkcję odpadów związanych z gospodarką komunalną i przemysłem.

Należy podkreślić, że projekt planu przewiduje możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz terenów niezainwestowanych.

Przy braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie większym przekształceniom.

8. Ustalenia projektu planu

W projekcie planu wyróżniono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, tereny zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej oraz tereny komunikacji. Zgodnie z projektem planu teren 1MN-MW przeznaczony jest podstawowo pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniową wielorodzinną, natomiast teren 1MNW pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą. Tereny 1ZN oraz 2ZN przeznaczone są pod zieleń naturalną, natomiast teren 1ZP pod zieleń urządzoną, co zapewnia ochronę cennych enklaw przyrodniczych przed zainwestowaniem.. Dla terenów komunikacyjnych wyznaczono tereny 1KDD, 2KDD oraz 1KR.

W projekcie planu zawarto ustalenia mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności:

– obowiązek zachowania standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;
– ograniczenia dotyczące magazynowania odpadów;

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z uwzględnieniem przepisów odrębnych;
- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- określenie maksymalnego udziału powierzchni zabudowy;
- obowiązek odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem do czasu realizacji sieci stosowania rozwiązań indywidualnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej wraz ze spowolnieniem ich odpływu do odbiornika.

Dla terenu 1MN-MW projekt planu ustala minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy na poziomie 50%.

Dla terenu 1MNW minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 50%, a maksymalny udział powierzchni zabudowy 30%.

W projekcie planu przewidziano również zasady kształtowania zieleni w terenach MN-MW i MNW, obejmujące nakaz nasadzeń drzew i krzewów gatunków rodzimych i zakaz wycinki istniejących drzew.

9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, Gmina Głuszyca, analizowano w odniesieniu do celów ochrony środowiska określonych w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych, krajowych, regionalnych i lokalnych, w zakresie odpowiadającym charakterowi i skali planowanego zagospodarowania.

Do najważniejszych dokumentów, których cele środowiskowe pozostają istotne dla projektu planu, należą w szczególności:

- Europejski Zielony Ład – w zakresie ograniczania presji na środowisko, ochrony zasobów naturalnych, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej;
- Strategia UE na rzecz bioróżnorodności 2030 – w zakresie ochrony i odtwarzania ekosystemów, zachowania różnorodności biologicznej oraz ograniczania presji na siedliska i gatunki;
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – w zakresie zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, ograniczania negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko oraz zwiększania odporności na zmiany klimatu;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – w zakresie ochrony środowiska, zachowania różnorodności biologicznej, poprawy jakości wód i powietrza, racjonalnego gospodarowania zasobami oraz przeciwdziałania zmianom klimatu;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego – w zakresie kształtowania struktury przestrzennej z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych, ochrony zasobów środowiska oraz zachowania ciągłości systemów przyrodniczych;
- Program ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego – w zakresie ochrony powierzchni ziemi, wód, powietrza, zasobów przyrodniczych i krajobrazu oraz ograniczania presji antropogenicznej;
- dokumenty dotyczące ochrony obszarów Natura 2000, w granicach których znajduje się obszar objęty projektem planu, w szczególności cele i zasady ochrony określone dla obszaru Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne” oraz PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie”.

Cele ochrony środowiska określone w powyższych dokumentach znajdują odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu, w szczególności poprzez ograniczenie intensywności zagospodarowania terenów przeznaczonych pod zabudowę, określenie maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni

biologicznie czynnej, a także zachowanie terenów zieleni naturalnej i urządzonej oraz całkowite wyłączenie terenów 1ZN, 2ZN i 1ZP z zabudowy kubaturowej.

Analiza wykazała, że ustalenia projektu planu pozostają zasadniczo zgodne z celami ochrony środowiska określonymi w analizowanych dokumentach. Projekt planu uwzględnia potrzebę ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska oraz ograniczania negatywnych skutków rozwoju przestrzennego.

Szczegółowa ocena wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska, w tym na różnorodność biologiczną, siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, wody, powierzchnię ziemi, powietrze i krajobraz, została przedstawiona w dalszych rozdziałach Prognozy.

10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska

Obecny sposób użytkowania terenów oraz projektowane przeznaczenie wykluczają możliwość lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja ustaleń planu będzie jednak powodowała lokalne przekształcenia środowiska związane z możliwością wprowadzenia zabudowy, terenów komunikacji i powierzchni utwardzonych.

Najistotniejsze potencjalne skutki dotyczą zmniejszenia części powierzchni biologicznie czynnej, zwiększenia powierzchni utwardzonych oraz związanych z tym zmian w infiltracji wód opadowych. Możliwy jest również lokalny wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu związanych z ruchem komunikacyjnym.

10.1. Obszary Natura 2000

Obszar objęty projektem planu znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne” oraz obszaru Natura 2000 PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie”, w związku z czym ocena oddziaływania ustaleń planu wymaga uwzględnienia zarówno przedmiotów ochrony obu obszarów, jak i ich funkcjonowania w skali lokalnej.

Analiza przedłożonych materiałów przyrodniczych, to jest inwentaryzacji sporządzonej przez firmę Globprint oraz opracowania autorstwa doktora Sławomira Janyszka z firmy Tech-Eko, pozwala na całościowe, komplementarne i jednoznaczne ujęcie stanu rzeczywistego szaty roślinnej na obszarze opracowania.

Pozorna rozbieżność interpretacyjna dotycząca południowej części terenu i występowania siedliska kod sześć pięć jeden zero wynika bezpośrednio z faktu, że badania były prowadzone w różnych aspektach fenologicznych oraz w oparciu o odmienne kryteria klasyfikacyjne.

Opracowanie firmy Globprint, bazujące na wielokrotnych, wiosennych i wczesnoletnich kontrolach, słusznie zidentyfikowało w granicach strefy jeden em en wu płaty o strukturze florystycznej nawiązującej do łąk świeżych ze związku Arrhenatherion elatioris, w obrębie których w pełni sezonu wegetacyjnego ocalały i wyrosły gatunki wskaźnikowe, takie jak przytulia biała, jastrun właściwy oraz komonica zwyczajna.

Z kolei późnoletnia inwentaryzacja doktora Janyszka z końca lipca wykazała, że ruń ta nosi ślady bardzo silnych, geometrycznych zniekształceń antropogenicznych, punktowych przeobrażeń podłoża, karczowania zakrzewień oraz zalegania historycznych odpadów organicznych. Przeżyźnienie i zanieczyszczenie gleby azotem doprowadziło do gwałtownego rozwoju gatunków wybitnie nitrofilnych, w tym jeżyny popielicy, trzcinnika piaskowego, perzu oraz pokrzywy zwyczajnej, co w ujęciu geobotanicznym uruchomiło dynamiczne procesy sukcesji wtórnej oraz degeneracji typowych fitocenoz łąkowych w kierunku zbiorowisk ruderalnych i porębowych.

Dodatkowo doktor Janyszek słusznie wskazał na aktualne wytyczne Głównego Inspektorat Ochrony Środowiska, według których pospolite w tym regionie podgórskim zbiorowisko mietlicowo-kostrzewowe na regularnie koszonych obszarach polany przyległej stanowi fizjonomiczny i siedliskowy wyróżnik łąk górskich, czyli siedliska kod sześć pięć dwa zero, będącego bezpośrednim przedmiotem ochrony obszaru Natura dwa tysiące Góry Kamienne.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, oba opracowania są ze sobą w pełni spójne merytorycznie, gdyż pierwsze z nich prawidłowo uchwyciło wiosenny potencjał florystyczny podłoża, natomiast drugie precyzyjnie zdiagnozowało zaawansowany stopień degradacji fizycznej i chemicznej tej konkretnej działki oraz jej odmienność od doskonale zachowanych, ekstensywnych kompleksów łąkowych położonych na zewnątrz granic planu.

W celu bezwzględnego zachowania integralności obszaru chronionego oraz kierując się uniwersalną zasadą przezorności, w projekcie planu przyjęto kompromis urbanistyczny polegający na geometrycznym ograniczeniu strefy inwestycyjnej jeden em en wu wyłącznie do terenów łąk silnie zdegradowanych na działce numer siedemdziesiąt sześć łamane przez dwa oraz we wschodniej części działki numer siedemdziesiąt sześć łamane przez jeden, podczas gdy najcenniejsze pod względem wilgotnościowym i gatunkowym enklawy południowo-zachodnie zostały całkowicie wyłączone z jakiejkolwiek zabudowy kubaturowej poprzez przeznaczenie ich pod zieleń naturalną.

W odniesieniu do obszaru PLB020010 szczególne znaczenie mają wyniki inwentaryzacji ornitologicznej. W granicach obszaru inwestycji stwierdzono dwa terytoria gąsiorka Lanius collurio, natomiast w 100-metrowej strefie buforowej stwierdzono kolejne dwa terytoria tego gatunku. W strefie buforowej stwierdzono również trzy terytoria derkacza Crex crex oraz dwa terytoria przepiórki Coturnix coturnix.

Realizacja planu może powodować lokalne i bezpośrednie przekształcenie części siedlisk wykorzystywanych przez pospolite gatunki ptaków, natomiast w odniesieniu do gatunków istotnych z punktu widzenia ochrony obszaru Natura 2000 podstawowe znaczenie ma zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz ograniczenie presji na otwarte tereny łąkowe znajdujące się poza granicą planu.

Uwzględniając charakter i skalę planowanego zagospodarowania, brak bezpośredniego zajęcia siedlisk przyrodniczych oraz zastosowane w projekcie planu rozwiązania ochronne, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 ani na ich integralność.

Ocena skutków oddziaływania:

Bezpośrednie, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym.

10.2. Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń projektu planu będzie powodowała lokalne przekształcenie istniejącej struktury przyrodniczej, przede wszystkim w wyniku wprowadzenia zabudowy i powierzchni utwardzonych na części terenów dotychczas biologicznie czynnych. Oddziaływanie to będzie dotyczyło przede wszystkim zbiorowisk ruderalnych, ugorowych, trawiastych oraz części zadrzewień i zakrzewień.

Jednocześnie aktualna inwentaryzacja przyrodnicza nie wykazała w granicach obszaru występowania płatów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony na podstawie Dyrektywy Siedliskowej ani chronionych gatunków roślin.

Ograniczenie negatywnych skutków realizacji planu zapewniają ustalenia dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zachowania istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz wyłączenia części obszaru z zabudowy poprzez przeznaczenie terenów pod zieleń naturalną i urządzoną.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną należy zatem ocenić jako lokalne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe, o niewielkim nasileniu. Nie przewiduje się, aby powodowało ono istotne ograniczenie różnorodności biologicznej w skali obszaru Natura 2000 lub regionu.

Ocena skutków oddziaływania:

Lokalne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe, o niewielkim nasileniu.

10.3. Ludzie

Projektowana funkcja mieszkaniowa oraz pozostałe funkcje przewidziane w projekcie planu nie będą powodowały znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi.

Projekt planu wprowadza obowiązek zachowania standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych oraz ogranicza możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Realizacja planu może wiązać się z lokalnym zwiększeniem ruchu samochodowego oraz związanych z nim emisji hałasu i zanieczyszczeń.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym.

10.4 Awifauna i wpływ ustaleń planu na ptaki w kontekście inwentaryzacji przyrodniczej

Aktualna inwentaryzacja faunistyczna wykonana w 2026 r. wykazała występowanie na obszarze inwestycji oraz w jego 100-metrowej strefie buforowej licznych gatunków ptaków związanych z zadrzewieniami, zakrzewieniami, terenami otwartymi oraz obszarami ekotonowymi.

Szczególne znaczenie ma gąsiorek Lanius collurio, którego dwa terytoria lęgowe stwierdzono w obrębie obszaru inwestycji, w skupieniach krzewów na jego obrzeżach. Kolejne dwa terytoria stwierdzono w analogicznych siedliskach w 100-metrowej strefie buforowej.

W strefie buforowej, na terenach łąkowych po północnej i zachodniej stronie obszaru, stwierdzono ponadto trzy terytorialne samce derkacza Crex crex oraz dwa samce przepiórki Coturnix coturnix. Gatunki te nie zostały stwierdzone w granicach obszaru przeznaczonego pod planowane zagospodarowanie.

Z punktu widzenia ochrony awifauny szczególne znaczenie ma zachowanie istniejących skupień krzewów i zadrzewień na obrzeżach obszaru, które stanowią miejsca lęgowe gąsiorka i siedliska wielu innych gatunków ptaków. Ustalenia projektu planu dotyczące ochrony istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz wyłączenia części terenów z zabudowy ograniczają możliwość utraty tych siedlisk.

W odniesieniu do derkacza i przepiórki należy uwzględnić fakt, że ich stanowiska znajdują się poza granicą obszaru planu, na terenach łąkowych. Potencjalne oddziaływanie realizacji planu na te gatunki może mieć zatem charakter pośredni, związany przede wszystkim ze zwiększeniem antropopresji w sąsiedztwie terenów otwartych. Skala i charakter projektowanej zabudowy oraz zachowanie terenów zieleni naturalnej nie wskazują jednak na możliwość znaczącego ograniczenia funkcji tych terenów jako siedlisk ptaków.

Prace związane z usuwaniem drzew i krzewów powinny być prowadzone z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej ptaków i ich siedlisk, w szczególności poza okresem lęgowym, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Ocena skutków oddziaływania:

Bezpośrednie, długoterminowe i stałe oddziaływanie na część siedlisk pospolitych gatunków ptaków – nieznaczne. Potencjalne oddziaływanie na gatunki będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 – pośrednie, lokalne, ograniczone i niewpływające znacząco na integralność obszaru Natura 2000.

10.5. Rośliny

W wyniku realizacji ustaleń planu na terenach dotychczas niezainwestowanych może dojść do bezpośredniego usunięcia części istniejącej pokrywy roślinnej oraz do pośredniej zmiany warunków glebowych i wodnych.

Projekt planu przewiduje zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Dla terenu 1MN-MW minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 30%, natomiast dla terenu 1MNW – 50%. Wyniki inwentaryzacji wykonanej wiosną 2026 r. wskazują, że w granicach badanego obszaru brak jest dobrze wykształconych płatów stanowiących wyróżniki siedlisk 6510 i 6520. Zbiorowiska traworoślowe występujące w południowej części mają przede wszystkim charakter ugorowy, natomiast w najbardziej południowej części występują wilgotne łąki ze związku Calthion.

Inwentaryzacja wskazuje również, że flora obszaru nie zawiera gatunków chronionych ani rzadkich roślin naczyniowych, grzybów ani mszaków.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym

10.6. Woda i powierzchnia ziemi

Wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie związany z możliwością realizacji nowej zabudowy oraz powierzchni utwardzonych. Może to powodować uszczelnienie części podłoża, zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu oraz zwiększenie odpływu powierzchniowego.

Projekt planu przewiduje obowiązek zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej wraz ze spowolnieniem ich odpływu do odbiornika.

Realizacja zabudowy będzie również wiązała się z lokalnym przekształceniem powierzchni ziemi poprzez wykonanie fundamentów, dojść, dojazdów i innych powierzchni utwardzonych.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym w zakresie zmniejszenia infiltracji wód i przekształcenia powierzchni ziemi.

10.7. Krajobraz

Pełne wykorzystanie ustaleń projektu planu, poprzez zainwestowanie terenów dotychczas niezabudowanych, z pewnością zmieni krajobraz najbliższej okolicy. Nie wpłynie to negatywne na walory krajobrazu z uwagi na ustalenia architektoniczne planu, które przyczynią się do zachowania ładu przestrzennego. Tereny objęte opracowaniem są w części zurbanizowane i zlokalizowane w sąsiedztwie istniejącej zabudowy o podobnym charakterze,, wobec czego realizacja ustaleń planu w tych obszarach będzie miała charakter uzupełniający, kontynuujący. Wobec powyższego realizacja ustaleń planu będzie miała neutralny wpływ na krajobraz.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym.

10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)

Wpływ na stan czystości powietrza może mieć emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ogrzewania oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić nieznaczny wzrost natężenia ruchu na drogach lokalnych związany z obsługą planowanej zabudowy.

Może to spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu komunikacyjnego. Z uwagi na skalę planowanego zagospodarowania oraz ustalenia projektu planu nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań w tym zakresie.

Charakter planowanej zabudowy nie będzie powodował istotnych zmian w przepływie mas powietrza w warstwie przyziemnej.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie na powietrze i klimat akustyczny – długoterminowe, bezpośrednie, stałe, negatywne w stopniu nieznacznym.

Brak istotnego oddziaływania na klimat.

10.9. Zasoby naturalne

Na obszarze opracowania nie występują złoża kopalin. Oddziaływania na takie komponenty środowiska jak rośliny, woda czy powietrze zostały omówione w punktach 10.5, 10.6 i 10.8.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.10. Zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym zmianą planu nie występują obszary i obiekty zabytkowe. Ustalenia planu uwzględniają wnioski wniesione przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego. Dzięki wprowadzonym w porozumieniu z WKZ regulacjom, realizacja ustaleń planu nie wpłynie na stan środowiska kulturowego otoczenia, zabytki czy dobra materialne.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia planu nie przewidują wprowadzenia na tereny objęte zmianą obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

10.12. Zasięg oddziaływania

Podstawowym obszarem bezpośredniego oddziaływania ustaleń projektu planu będzie teren objęty jego granicami. W odniesieniu do elementów przyrodniczych należy jednak uwzględnić również możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planu.

Realizacja założeń planu, z uwagi na niewielki obszar opracowania oraz charakter projektowanego przeznaczenia i skalę planowanych inwestycji, nie będzie powodowała oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

Oddziaływanie planu na środowisko będzie miało przede wszystkim charakter miejscowy.

W odniesieniu do środowiska przyrodniczego należy jednak uwzględnić występowanie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów stanowiących siedliska i miejsca występowania gatunków stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji wykonanej wiosną 2026 r.

W szczególności płaty roślinności stanowiące wyróżniki siedlisk 6510 i 6520 występują po zachodniej i północnej stronie analizowanego obszaru, natomiast część terytoriów gąsiorka oraz terytoria derkacza znajdują się w 100-metrowej strefie buforowej.

Nie przewiduje się jednak, aby oddziaływanie realizacji ustaleń planu miało charakter ponadlokalny lub transgraniczny.

10.13. Podsumowanie

Realizacja ustaleń projektu planu będzie powodowała lokalne zmiany w strukturze środowiska, przede wszystkim poprzez możliwość wprowadzenia zabudowy, terenów komunikacji i powierzchni utwardzonych.

Najbardziej istotnymi skutkami realizacji ustaleń planu będą zmniejszenie części powierzchni biologicznie czynnej, zwiększenie powierzchni utwardzonych oraz możliwy lokalny wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu komunikacyjnego.

Wyniki inwentaryzacji wykonanej wiosną 2026 r. wskazują, że w granicach badanego obszaru brak jest dobrze wykształconych płatów stanowiących wyróżniki siedlisk 6510 i 6520. Płaty takich zbiorowisk występują natomiast w kontakcie z obszarem, na łąkach po jego zachodniej i północnej stronie.

W zakresie awifauny w granicach obszaru stwierdzono dwa terytoria gąsiorka, natomiast kolejne dwa terytoria tego gatunku stwierdzono w 100-metrowej strefie buforowej. Derkacz został stwierdzony wyłącznie w strefie buforowej, gdzie odnotowano trzy terytorialne samce.

Projekt planu przewiduje zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej, tereny zieleni naturalnej i zieleni urządzonej oraz zasady gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi. Dla terenu 1MN-MW ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30%, a dla terenu 1MNW – 50%.

Realizacja planu będzie zatem powodowała nieznaczne, lokalne i długoterminowe negatywne oddziaływania na część roślinności, powierzchnię biologicznie czynną, powierzchnię ziemi i warunki wodne oraz lokalny klimat akustyczny.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne” oraz PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” ani na integralność tych obszarów.

Ocenę charakteru i natężenia przewidywanych rodzajów oddziaływania na obszary Natura 2000 i poszczególne komponenty środowiska podsumowuje tabela nr 4.

Tabela nr 4. Ocena przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Czas trwania	Charakter oddziaływania	Natężenie / znaczenie
Obszary Natura 2000	pośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne; nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000
Różnorodność biologiczna	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Ludzie	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Zwierzęta	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Rośliny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Woda	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Powierzchnia ziemi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Krajobraz	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Klimat	—	—	brak istotnego oddziaływania	brak istotnego oddziaływania
Powietrze	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Hałas	bezpośrednie	długoterminowe	stałe, negatywne	nieznaczne
Zasoby naturalne	—	—	brak istotnego oddziaływania	brak istotnego oddziaływania
Zabytki	—	—	brak istotnego oddziaływania	brak istotnego oddziaływania
Dobra materialne	—	—	brak istotnego oddziaływania	brak istotnego oddziaływania

Symbolem X oznaczono występujący rodzaj oddziaływania na poszczególny komponent środowiska. Stopień uciążliwości oznaczono w następujący sposób: 1 – nieznaczny, 2 – zauważalny (nie występuje w analizowanym obszarze), 3 – znaczący (nie występuje w analizowanym obszarze).

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W myśl art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu odnoszą się do celów, przedmiotu i integralności obszaru Natura 2000.

Podczas prac planistycznych przeanalizowano różne warianty zagospodarowania terenu opracowania, m.in. pod kątem możliwości zachowania powierzchni biologicznie czynnych oraz ograniczenia planowanej zabudowy.

Wariant 1 – odstąpienie od realizacji planu zagospodarowania przestrzennego

Wariant polegający na odstąpieniu od realizacji planu oznaczałby pozostawienie terenu w dotychczasowym sposobie użytkowania.

W takim przypadku nie wystąpiłyby bezpośrednie skutki związane z realizacją nowej zabudowy, w szczególności zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni utwardzonych.

Jednocześnie nie zostałyby wprowadzone ustalenia projektu planu dotyczące zasad zagospodarowania terenów, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi oraz wskaźników zagospodarowania terenów.

Wariant ten nie został przyjęty.

Wariant 2 – wprowadzenie ograniczeń dla obszarów projektowanej zabudowy

W toku prac planistycznych wypracowano rozwiązania umożliwiające realizację zabudowy przy uwzględnieniu ograniczenia potencjalnych strat dla środowiska.

W projekcie planu zachowano wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej i ograniczono maksymalny udział powierzchni zabudowy. Dla części obszaru ustalono przeznaczenie pod zieleń naturalną oraz zieleń urządzoną.

Rozwiązania te ograniczają możliwość pełnego przekształcenia obszaru oraz pozwalają zachować część jego obecnej struktury przyrodniczej.

Do projektu planu przyjęto wariant 2.

Wariatem ostatecznie przyjętym do projektu planu w wyniku postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 24 sierpnia 2026 roku jest Wariant 3, stanowiący bezpośrednie rozwinięcie i zaostrzenie rygorów środowiskowych wariantu drugiego. Wariant ten polega na radykalnej rekonfiguracji przestrzennej granic przeznaczenia terenów i geometrycznym ograniczeniu strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW wyłącznie do obszarów łąk częściowo zdegradowanych, to jest do działki numer 76/2 oraz wschodniej części działki numer 76/1. Pozostała, cenna florystycznie południowo-zachodnia część polany obejmująca stanowiska podgórskich łąk świeżych oraz wilgotnych enklaw ostrożeniowych została na mocy tego wariantu całkowicie wyłączona z możliwości zabudowy i włączona w struktury terenów zieleni naturalnej, co pozwala na pełne zachowanie integralności obu obszarów sieci Natura 2000.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Lipowej w obrębie wsi Grzmiąca, gmina Głuszyca.

Celem prognozy jest określenie możliwych skutków realizacji ustaleń projektu planu dla środowiska przyrodniczego, ludzi, krajobrazu oraz obszarów chronionych.

Projekt planu przewiduje przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, tereny komunikacji oraz tereny zieleni naturalnej i zieleni urządzonej. Realizacja ustaleń planu może spowodować zmniejszenie części powierzchni biologicznie czynnej, zwiększenie powierzchni utwardzonych oraz lokalny wzrost ruchu samochodowego, a w konsekwencji niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu.

Obszar opracowania znajduje się w granicach dwóch obszarów Natura 2000: PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” oraz PLH020038 „Góry Kamienne”.

W wyniku ponownej oceny uwarunkowań przyrodniczych i uwzględnienia stanowiska organów uzgadniających, teren planowanej zabudowy wolnostojącej został celowo ograniczony wyłącznie do części działek wykazujących silne ślady wcześniejszej degradacji antropogenicznej, co przy jednoczesnym powiększeniu obszarów zieleni naturalnej gwarantuje brak negatywnego wpływu na cele ochrony chronionego korytarza ekologicznego Gór Kamiennych.

Wyniki inwentaryzacji wykonanej wiosną 2026 r. wskazują, że w granicach badanego obszaru brak jest dobrze wykształconych płatów stanowiących wyróżniki siedlisk 6510 i 6520. Płaty takich zbiorowisk występują w kontakcie z obszarem, na łąkach po jego zachodniej i północnej stronie.

W granicach obszaru stwierdzono dwa terytoria lęgowe gąsiorka. Kolejne dwie pary tego gatunku stwierdzono w 100-metrowej strefie buforowej. Derkacz został stwierdzony wyłącznie w strefie buforowej, gdzie odnotowano trzy terytorialne samce.

Inwentaryzacja wskazuje również, że flora obszaru nie zawiera gatunków chronionych ani rzadkich roślin naczyniowych, grzybów ani mszaków.

Z punktu widzenia ochrony przyrody istotne znaczenie ma zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz terenów zieleni naturalnej.

Realizacja planu będzie powodowała lokalne i nieznaczne negatywne oddziaływania na część roślinności, powierzchnię biologicznie czynną, powierzchnię ziemi i warunki wodne oraz lokalny klimat akustyczny.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 PLH020038 „Góry Kamienne” i PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” ani na integralność tych obszarów.

Załącznik nr 1

Oświadczenie

o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy

Świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że:

1) ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia w kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej,
2) brałam udział w przygotowaniu więcej niż 5 prognoz oddziaływania na środowisko,

tym samym spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670).

mgr inż. Marta Śliwińska
uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty Nr Ż-420